Vědecké jméno / Scientific name	České jméno / Czech name	Kategorie / Category 2017	Kritéria / Criteria 2017	Kategorie / Category 2005	Boh Čechy	Mor Morava a Slezsko	KVK Karlovarský kraj	JHC Jihočeský kraj	JHM Jihomoravský kraj	HKK Královéhradecký kraj	LBK Liberecký kraj	MSK Moravskoslezský kraj	OLK Olomoucký kraj	PAK Pardubický kraj	PHA Hlavní město Praha	PLK Plzeňský kraj	STC Středočeský kraj	ULK Ústecký kraj	VYS Kraj Vysočina	ZLK Zlínský kraj
Allolobophora hrabei (Černosvitov, 1935)		NT		NT		●			●											
Allolobophora moravica Pižl et Houšková, 1994		DD		VU	⊕				⊕											
Aporrectodea icterica (Savigny, 1826)		DD			⊕													⊕		
Aporrectodea limicola (Michaelsen, 1890)		DD		VU	⊕													⊕		
Helodrilus oculatus Hoffmeister, 1845		NT		NT	●	⊕												●	⊕	
Lumbricus meliboeus Rosa, 1884		DD		VU	⊕			⊕												
Octolasion cyaneum (Savigny, 1826)		DD			⊕		⊕													
Octolasion montanum (Wessely, 1905)		NT		NT	●			●												
Proctodrilus opisthoductus Zicsi, 1985		DD		NT		⊕			⊕											
					Boh	Mor	KVK	JHC	JHM	HKK	LBK	MSK	OLK	PAK	PHA	PLK	STC	ULK	VYS	ZLK

Mollusca (měkkýši)

[kmen/phylum: Mollusca; třída/class: Gastropoda, Bivalvia]

Luboš Beran, Lucie Juřičková & Michal Horsák

Výzkum měkkýšů má na našem území dlouholetou tradici, kterou ostře vymezuje vydání prvního souborného díla na faunu Čech „Měkkýši čeští" (Uličný 1892–95). Skutečným průlomem v poznání naší malakofauny bylo klasické dílo „Klíč k určování československých měkkýšů" (Ložek 1956), přičemž aktuální poznatky o celé naší fauně nalezneme v knize „Měkkýši České a Slovenské republiky" (Horsák et al. 2013). Dobré znalosti o rozšíření našich měkkýšů (Horsák et al. 2016), zejména pak vodních druhů (Beran 2002), umožňují velmi přesné zhodnocení stavu populací většiny našich ohrožených druhů. Intenzivní monitoring populací vybraných chráněných druhů právě v posledních 10 letech vedl k zásadní revizi kategorizace ohroženosti našich měkkýšů oproti předchozí verzi červeného seznamu měkkýšů (Beran et al. 2005).

V současnosti je z našeho území ve volné přírodě doložen výskyt 251 druhů měkkýšů, z toho 28 mlžů, 51 vodních a 172 suchozemských plžů (viz http://mollusca.sav.sk/malacology/checklist.htm). Do níže uvedené verze červeného seznamu bylo zařazeno celkem 94 druhů naší malakofauny. Změny, ke kterým došlo v zařazení druhů do jednotlivých kategorií, jsou způsobeny jak změnami v úrovni poznání, tak i změnami v jejich rozšíření. Velký vliv mělo i rozdílné pojetí celkové koncepce a snaha o rigidní klasifikaci v rámci definic kategorií podle IUCN. U řady druhů tak došlo ke snížení stupně ohrožení, zejména na nižších úrovních ohroženosti, naopak u několika ke zvýšení (např. *Radix ampla* a *Vallonia enniensis*). Dva vodní druhy plžů (*Gyraulus laevis* a *Stagnicola palustris*) byly zařazeny mezi taxony, o nichž jsou nedostatečné údaje (DD), neboť znalosti o jejich rozšíření, dané často jejich problematickým taxonomickým zařazením či nedávným vyjasněním taxonomie, neumožňují nyní objektivněji stanovit míru ohrožení.

Pokud bychom měli zhodnotit jednotlivé faktory způsobující ohrožení naší malakofauny, tak v případě vodních měkkýšů dochází stále k dalšímu zhoršování situace především u druhů vázaných na stojaté vody v nivách větších řek (např. *Anisus vorticulus*), neboť regulací došlo k umrtvení dynamiky těchto řek, zamezující vznik nových odstavených ramen a tůní, přičemž staré biotopy postupně zanikají. Ani situace na našich rybnících se příliš nezlepšila, spíše naopak. Zlepšení je pouze lokální a to obvykle v případě rybníků a jiných vodních ploch v chráněných územích, kde se daří alespoň částečně prosazovat výrazně šetrnější hospodaření. Příliš pozitivní není situace ani v případě vodních toků. Po výrazném zlepšení kvality vody na konci 20. století, která vedla ke zlepšení stavu některých říčních druhů (např. *Sphaerium rivicola* a *Pisidium supinum*), již kvalita vody spíše stagnuje. Stejně tak i stav koryt většiny našich toků se příliš nezlepšil a nevhodné vodohospodářské zásahy stále převažují nad revitalizacemi. Za tohoto stavu se nelze divit, že do červeného seznamu bylo zařazeno 40 druhů vodních měkkýšů, což je 51 % z celkového počtu druhů (78).

Pokud se zaměříme na suchozemské druhy, dramatický úbytek rozšíření a lokalit těchto druhů proběhl v mnoha případech v posledních přibližně 60 letech. Souvisí zejména s degradací lesů vlivem nárůstu velkoplošných smrkových monokultur, s degradací alkalických mokřadů a v posledních desetiletích také se sukcesními změnami travních stanovišť vlivem změny obhospodařování krajiny a velkoplošným používáním hnojiv. Trend úbytku výskytu těchto druhů se v mnohém zpomalil, ale zejména proto, že většina zbývajících populací byla redukována na výskyt v maloplošných zvláště chráněných územích (např. *Macrogastra latestriata*). Zde je výskyt těchto druhů závislý na ochraně, v případě nejcitlivějších lesních druhů na ponechávání padlého dřeva, a na snaze o bezzásahovost vedoucí k navození pralesovitého charakteru. V případě otevřených stanovišť, včetně lučních mokřadů, jde naopak o pravidelnou aplikaci vhodného managementu, blokujícího přirozenou či vlivem člověka často zrychlenou sukcesi. Neustálému tlaku jsou vystaveny zejména druhy reliktních a otevřených stanovišť, především nízkostébelných stepí (např. *Chon-*

drula tridens). Trvajícím hrozbám neunikly ani druhy oligotrofních mokřadů (např. *Vertigo geyeri*), které čelí jak sukcesním změnám stanovišť, tak stále neutuchajícím snahám o vysušování mokřadů či naopak výstavbu vodních nádrží a zatopení mokřadů. Stav těchto populací je stabilizován jen díky pečlivé územní ochraně a srdečným snahám místních ochranářů a přírodovědců. Celkově bylo do této verze červeného seznamu zařazeno 54 druhů suchozemských plžů, což je 31 % z celkového počtu druhů (172). Zbývající druhy, zde neuvedené, jsou považovány za druhy neohrožené a zařazené tak do kategorie málo dotčený (LC), případně druhy zavlečené, které jsou vedeny jako nevyhodnocené (NE). Nomenklatura byla převzata z prací Horsák et al. (2013, 2016). Až na novinky jsou všechny druhy měkkýšů z území ČR vyobrazeny v práci Horsák et al. (2013).

The mollusc research in our country has a long tradition, which is strongly delimited by the publication of “Czech Molluscs” (Uličný 1892–95), the first comprehensive work on mollusc fauna in our country. However, it was the classic work “Key to the Identification of Czechoslovak Molluscs” (Ložek 1956) that became a true milestone in the knowledge of our malacofauna, whereas the current knowledge of our whole fauna can be found in the book “Molluscs of the Czech and Slovak Republics” (Horsák et al. 2013). The good knowledge of the distribution of our molluscs (Horsák et al. 2016), notably of aquatic species (Beran 2002), allows for very accurate evaluations of populations of the majority of our threatened species. The intensive population monitoring of selected protected species over the last 10 years led to a substantial revision of the categories of threat applicable to our molluscs compared to the previous Red List of Molluscs (Beran et al. 2005).

The occurrence of 251 mollusc species, 28 of which are bivalves, 51 aquatic and 172 terrestrial gastropods, has been documented from our country to date (viz http://mollusca.sav.sk/malacology/checklist.htm). The Red List version presented here includes a total of 94 species of our malacofauna. The changes made to the classification of species into the individual categories were driven by knowledge changes, as well as changes in their distribution. In addition, the list was largely influenced by the different overall concept and the efforts for the rigid classification according to IUCN category definitions. Thus, numerous species were down-listed, especially those at lower threat levels, while several others were up-listed (e.g. *Radix ampla* and *Vallonia enniensis*). Two aquatic snail species (*Gyraulus laevis* and *Stagnicola palustris*) were classified among Data Deficient (DD) taxa, because the knowledge of their distribution, often stemming from their problematic taxonomic classification or from a recent clarification of their taxonomy, does not allow for determining their conservation status now.

Evaluating the individual factors that threaten our malacofauna, we find that the situation of aquatic molluscs continues to worsen – especially for species associated with stagnant waters in the floodplains of larger rivers (e.g. *Anisus vorticulus*), because regulation has suppressed the dynamics of such rivers, where new oxbow lakes and pools can no longer be formed, while the old habitats are gradually vanishing. The situation of our ponds has not significantly improved either, rather the contrary. Improvements are only local – usually in ponds and other water bodies situated in protected areas, where a much more eco-friendly management has been at least partly enforced. Not even the situation of our watercourses is good enough. After a significant water quality improvement in the late 20th century, which led to improvements for certain river species (e.g. *Sphaerium rivicola* and *Pisidium supinum*), the water quality tends to stagnate now. Likewise, the condition of most of our stream beds has not improved to any great extent either, with inappropriate water management interventions still predominating over stream restorations. No wonder that the Red List includes 40 aquatic mollusc species, i.e. 51 % of all species (78).

If we focus on terrestrial species, we can often find dramatic reductions in their distribution and localities over approximately the last 60 years. This is related in particular to the degradation of forests – stemming from expanded large-scale spruce monocultures – the degradation of alkaline wetlands and, over the last decades, also the ecological succession changes in grassland habitats, triggered by landscape management changes and also extensive use of fertilisers. The trend of the declining occurrence of these species has

decelerated in a number of aspects, but the main reason is that the occurrence of most of the remaining populations has been reduced to small-scale specially protected areas (e.g. *Macrogastra latestriata*), where the occurrence is contingent on protection and – for the most sensitive forest species – on keeping fallen wood in place, as well as on efforts for avoiding any interventions to ensure that primeval forest conditions are induced. By contrast, for open habitats, including meadow wetlands, appropriate management ought to be regularly applied in order to prevent the natural ecological succession, which may be often accelerated by humans. Particularly species populating relict and open habitats, especially low-productive steppes, are exposed to constant pressure (e.g. *Chondrula tridens*). Persisting threats also affect species of oligotrophic wetlands (e.g. *Vertigo geyeri*), which are exposed to succession changes in their habitats, as well as to unremitting efforts to dry their wetlands up or, on the other hand, to build reservoirs and flood the wetlands. The size of these populations is only stabilised by prudent landscape protection and heartfelt efforts of local conservationists and natural scientists. In total, the Red List includes 54 species of terrestrial snails, i.e. 31% of all species (172). The remaining species not included in this list are considered to be non-threatened, thus being classified as Least Concern (LC), or they constitute non-native species, classified as Not Evaluated (NE). The nomenclature was adopted from the works by Horsák et al. (2013, 2016). Apart from currently added species, all mollusc species from the Czech Republic are shown in the work by Horsák et al. (2013).

Vědecké jméno / Scientific name	České jméno / Czech name	Kategorie / Category 2017	Kritéria / Criteria 2017	Kategorie / Category 2005	Boh Čechy	Mor Morava a Slezsko	KVK Karlovarský kraj	JHC Jihočeský kraj	JHM Jihomoravský kraj	HKK Královéhradecký kraj	LBK Liberecký kraj	MSK Moravskoslezský kraj	OLK Olomoucký kraj	PAK Pardubický kraj	PHA Hlavní město Praha	PLK Plzeňský kraj	STC Středočeský kraj	ULK Ústecký kraj	VYS Kraj Vysočina	ZLK Zlínský kraj
Acicula parcelineata (Clessin, 1911)	jehlička malinká	CR	B2ab(ii,iii)	CR		●						●								
Aegopinella ressmanni (Westerlund, 1883)	sítovka dravá	NT			●									●						
Aegopis verticillus (Lamarck, 1822)	zemoun skalní	NT		VU	●	●		●	●				●	●			●		●	
Alzoniella slovenica (Ložek et Brtek, 1964)	vývěrka slovenská	VU	B1ab+2ab(iii,iv)	EN		●														●
Anisus septemgyratus (Rossmässler, 1835)	svinutec sedmitočný	EN	A3; B1ab(i,ii,iii)c(i,ii,iii)	CR		●			●											
Anisus spirorbis (Linnaeus, 1758)	svinutec kruhovitý	VU	A2c+3c	VU	●	●			●			●	●	●			●	●		
Anisus vorticulus (Troschel, 1834)	svinutec tenký	CR	A3c	CR	●	●			●			●	●	●			●			
Anodonta cygnea (Linnaeus, 1758)	škeble rybničná	VU	A2c+3ce	VU	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Aplexa hypnorum (Linnaeus, 1758)	levotočka bažinná	VU	A2c+3c	VU	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Bielzia coerulans (M. Bielz, 1851)	modranka karpatská	NT		VU		●						●	●						●	●
Bithynia leachii (Sheppard, 1823)	bahnivka nadmutá	EN	A2c+3c; B1ab(iii,iv)	CR		●			●											
Bithynia transsilvanica (Bielz, 1853)	bahnivka východní	CR	A3c;B1ab(iii,iv)	RE		●			●											
Bulgarica cana (Held, 1836)	vřetenka šedivá	EN	A4ac;B2b(i,ii,iii,iv)	EN	●	●		⊕	●			●	●			●	●		⊕	●
Bulgarica nitidosa (Uličný, 1893)	vřetenka lesklá	NT		VU	●										●		●			
Bythinella austriaca (Frauenfeld, 1857)	praménka rakouská	NT		VU	●	●			●			●	●	●	●		●		●	●
Candidula unifasciata (Poiret, 1801)	suchobělka bělavá	CR	A3; B1ab(i,iii)+2a	CR	⊕	●				⊕		●			⊕					
Charpentieria ornata (Rossmässler, 1836)	zdobenka tečkovaná	VU	A4ac; B1ab(i,ii,iii,iv)	VU	●	●			●	●			●	●						
					Boh	Mor	KVK	JHC	JHM	HKK	LBK	MSK	OLK	PAK	PHA	PLK	STC	ULK	VYS	ZLK

Vědecké jméno / Scientific name	České jméno / Czech name	Kategorie / Category 2017	Kritéria / Criteria 2017	Kategorie / Category 2005	Boh Čechy	Mor Morava a Slezsko	KVK Karlovarský kraj	JHC Jihočeský kraj	JHM Jihomoravský kraj	HKK Královéhradecký kraj	LBK Liberecký kraj	MSK Moravskoslezský kraj	OLK Olomoucký kraj	PAK Pardubický kraj	PHA Hlavní město Praha	PLK Plzeňský kraj	STC Středočeský kraj	ULK Ústecký kraj	VYS Kraj Vysočina	ZLK Zlínský kraj
Chondrina arcadica clienta (Westerlund, 1883)	ovsenka žebernatá	NT		VU	●	●			●			●	●	●						
Chondrina avenacea (Bruguière, 1792)	ovsenka skalní	VU	A4ac; B1ab(ii,iii,iv)	EN	●										●		●			
Clausilia bidentata (Ström, 1765)	závornatka černavá	NT		EN	●		●				●					●		⊕		
Clausilia cruciata (Studer, 1820)	závornatka křížatá	VU	A4ac; B1ab(ii,iii,iv)	VU	●	●	●	●		●	●	●	●	●		●			⊕	
Cochlicopa nitens (M. von Gallenstein, 1848)	oblovka slatinná	EN	A4ac; B2ac(ii,iii)	CR	●	●			●	●	●		●				●	●		
Cochlodina cerata opaviensis Brabenec et Mácha, 1960	vřetenovka opavská	CR	A4ac; B2ab(i,iii,iv)	CR		●						●								
Cochlodina costata (C. Pfeiffer, 1828)	vřetenovka zaměněná	NT		VU	●	●			●	●			●	●						
Cochlodina dubiosa corcontica Brabenec, 1967	vřetenovka krkonošská	EN	A4ac;B2b(ii,iii,iv)	EN	●					●	●									
Cochlodina orthostoma (Menke, 1828)	vřetenovka rovnoústá	NT		VU	●	●			●			●	●	●		⊕	●	⊕	●	●
Daudebardia brevipes (Draparnaud, 1805)	sklovatka krátkonohá	VU	A4ac; B1ab(ii,iii,iv)	EN	●	●			●			●	●	●			●			●
Eucobresia nivalis (Dumont et Mortillet, 1854)	slimáčnice lesní	VU	A4ac; B1ab(i,ii,iii,iv)	EN	●	●	●			●	●	●	●							●
Euconulus praticola (Reinhardt, 1883)	kuželík tmavý	NT		VU	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	⊕	●	●	●	●	●
Granaria frumentum (Draparnaud, 1801)	žitovka obilná	NT		NT	●	●			●				●		●		●			●
Gyraulus acronicus (Férussac, 1807)	kružník severní	VU	A2c+3c	EN	●	●		●		⊕		⊕					●		●	
Gyraulus laevis (Alder, 1838)	kružník hladký	DD		NT	●	●		●	●		●			●	●		●		●	●
Gyraulus rossmaessleri (Schmidt, 1852)	kružník Rossmaesslerův	EN	A2c+3c; B1ab(iii,iv)	CR	●	●			●		●	●		⊕				●		
Helicella itala (Linnaeus, 1758)	sucholibka ladní	VU	A4ac;B1ab(ii,iii)	EN	●	●					●		●				●	●		
Helicopsis striata (O. F. Müller, 1774)	suchorypka rýhovaná	CR	A3c+4ac; B2ab(iii)	CR	●	⊕			⊕						●		●	⊕		
Helix thessalica Boettger, 1886	hlemýžď pruhovaný	VU	B2ab(iii,iv)			●			●										●	
Ladislavella terebra (Westerlund, 1885)	blatnatka severní	CR	B2ab(iii)c(iv)		●	●			●					●						
Lehmannia macroflagellata Grossu et Lupu, 1962	podkornatka karpatská	NT		VU	●	●				●	●	●	●	●						
Lehmannia nyctelia (Bourguignat, 1861)	podkornatka jižní	NT		VU		●														●
Lithoglyphus naticoides (C. Pfeiffer, 1828)	kamolep říční	EN	B1ab(i,ii,iii,iv)+ 2ab(i,ii,iii,iv)	EN		●			●											
Macrogastra badia (C. Pfeiffer, 1828)	řasnatka tmavá	EN	A4ac; B2ac(ii,iii,iv)	EN	●					●						●				
Macrogastra latestriata (A. Schmidt, 1856)	řasnatka žebernatá	CR	A4ac;B2ac(iii)	CR		●			●			●	●							●
Margaritifera margaritifera (Linnaeus, 1758)	perlorodka říční	CR	A2abce+3bce	CR	●		●	●											●	
Myxas glutinosa (O. F. Müller, 1774)	pláštěnka sliznatá	RE		RE	⊕					⊕				⊕			⊕			
Nesovitrea petronella (L. Pfeiffer, 1853)	blyštivka skleněná	VU	A4ac; B1ab(i,ii,iii,iv)	EN	●	●	●	●		●	●	●	●	●	⊕	●	●		●	
Orcula dolium (Draparnaud, 1801)	sudovka skalní	NT		VU		●						●	●							●
Oxychilus alliarius (Miller, 1822)	skelnatka česneková	NT			●		●									●				
Oxychilus inopinatus (Uličný, 1887)	skelnatka zemní	NT		NT	●	●	⊕		●									●		●
Oxychilus mortilleti (L. Pfeiffer, 1859)	skelnatka horská	RE		CR	⊕												⊕			
					Boh	Mor	KVK	JHC	JHM	HKK	LBK	MSK	OLK	PAK	PHA	PLK	STC	ULK	VYS	ZLK

Vědecké jméno / Scientific name	České jméno / Czech name	Kategorie / Category 2017	Kritéria / Criteria 2017	Kategorie / Category 2005	Boh Čechy	Mor Morava a Slezsko	KVK Karlovarský kraj	JHC Jihočeský kraj	JHM Jihomoravský kraj	HKK Královéhradecký kraj	LBK Liberecký kraj	MSK Moravskoslezský kraj	OLK Olomoucký kraj	PAK Pardubický kraj	PHA Hlavní město Praha	PLK Plzeňský kraj	STC Středočeský kraj	ULK Ústecký kraj	VYS Kraj Vysočina	ZLK Zlínský kraj
Pagodulina pagodula (Des Moulins, 1830)	včelínka ozdobná	CR	B2ab(iii)			●		●												
Perforatella bidentata (Gmelin, 1791)	dvojzubka lužní	NT		NT	●	●			●		●	●	●		●	●	●	●		●
Petasina edentula (Draparnaud, 1805)	chlupatka bezzubá	EN	B2ab(iii)	EN	●											●				
Physa fontinalis (Linnaeus, 1758)	levatka říční	NT		NT	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	⊕	●	●	●	●	●
Pisidium amnicum (O. F. Müller, 1774)	hrachovka říční	EN	A2bce+3bce	EN	●	●		●	●	●	●	●	●	⊕	⊕	●	●	●	●	●
Pisidium globulare Clessin, 1873	hrachovka kulovitá	EN	A2c+3c	CR	●	●	●	●	●	⊕		●	●	●			●			
Pisidium hibernicum Westerlund, 1894	hrachovka severní	VU	A2ce+3ce	VU	●	●	●	●	●	●	●			●		●	●	●	●	
Pisidium milium Held, 1836	hrachovka prosná	NT		NT	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Pisidium moitessierianum (Paladilhe, 1866)	hrachovka nepatrná	EN	A2bce+3bce	EN	●	●			●	●			●	⊕			●	●		●
Pisidium pseudosphaerium J. Favre, 1927	hrachovka okružankovitá	CR	A2ce	CR	●	●		●		●	●	●	●	●			●			
Pisidium supinum A. Schmidt, 1851	hrachovka obrácená	NT		NT	●	●		●	●	●	●		●	●	●		●	●	●	⊕
Pisidium tenuilineatum Stelfox, 1918	hrachovka čárkovaná	CR	A2ce+3ce	CR	●	●			●	●	●	●		⊕			●		⊕	
Planorbis carinatus O. F. Müller, 1774	terčovník kýlnatý	EN	A2ce+3ce	EN	●	●	●	●	●						⊕	●	●	●		
Pseudanodonta complanata (Rossmässler, 1835)	škeblička plochá	EN	A2ce+3ce	EN	●	●		●	●	●		●		●	●	●	●	●	●	●
Pseudofusulus varians (C. Pfeiffer, 1828)	vřetenec horský	EN	A4ac; B2b(i,ii,iii,iv)	CR	●	⊕						⊕						●		
Pseudotrichia rubiginosa (Rossmässler, 1838)	ochlupka rezavá	NT		VU	●	●			●	●	●		●	●	⊕		●	●	●	●
Pupilla alpicola (Charpentier, 1837)	zrnovka alpská	CR	A4ac; B2ab(i,ii,iii,iv)	CR	●	●	⊕				●			●			●			●
Pupilla sterrii (Forster, 1840)	zrnovka žebernatá	VU	A4ac; B1ab(ii,iii,iv)	VU	●	●			●				●	●	●	⊕	●	●		
Pupilla triplicata (Studer, 1820)	zrnovka třízubá	VU	A4ac; B1ab(i,ii,iii,iv)	VU	●	●			●						⊕		●	●	●	●
Radix ampla (Hartmann, 1821)	uchatka široká	VU	A2ce+3ce	NT	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	⊕	●	●	●	●
Segmentina nitida (O. F. Müller, 1774)	lištovka lesklá	VU	A2ce+3ce	VU	●	●	⊕	●	●	⊕	●	●	●	●		●	●	●	●	●
Sphaerium nucleus (Studer, 1820)	okružanka mokřadní	EN	A2ce+3ce	EN	●	●		●	●	●	●	●	●	●		●	●	●		●
Sphaerium rivicola (Lamarck, 1818)	okružanka říční	NT		NT	●	●			●		⊕	●	●		●		●	●		●
Stagnicola palustris (O. F. Müller, 1774)	blatenka bažinná	DD		VU	●						●				●		●			
Theodoxus danubialis (C. Pfeiffer, 1828)	zubovec dunajský	CR	B1ab(i,ii,iii)+ 2ab(i,ii,iii)	CR		●			●											⊕
Theodoxus fluviatilis (Linnaeus, 1758)	zubovec říční	RE		RE	⊕													⊕		
Truncatellina claustralis (Gredler, 1856)	drobnička jižní	VU	A4ac; B1ab(ii,iii,iv)	EN	●	●			●			●			⊕		●	●		
Truncatellina costulata (Nilsson, 1823)	drobnička žebernatá	EN	A4ac; B2ac(ii,iii)	CR	●	●			●		●			●						
Unio crassus Philipsson, 1788	velevrub tupý	EN	A2ace+3ace	EN	●	●	●	●	●	●	⊕	●	●	●	⊕	●	●	●	●	●
Unio tumidus Philipsson, 1788	velevrub nadmutý	VU	A2ce+3ce	VU	●	●		●	●	●		●	●	●	⊕	●	●	●	●	●
Vallonia enniensis (Gredler, 1856)	údolníček rýhovaný	CR	A4ac; B2ab(i,ii,iii,iv)	EN	●	●			●	●					⊕		●			●
Valvata macrostoma Mörch, 1864	točenka veleústá	CR	A2ac+3ac; B1ab(i,ii,iii,iv)+ 2ab(i,ii,iii,iv)	CR	●									⊕			●			
Vertigo alpestris Alder, 1838	vrkoč horský	NT		VU	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●
					Boh	Mor	KVK	JHC	JHM	HKK	LBK	MSK	OLK	PAK	PHA	PLK	STC	ULK	VYS	ZLK

Vědecké jméno / Scientific name	České jméno / Czech name	Kategorie / Category 2017	Kritéria / Criteria 2017	Kategorie / Category 2005	Boh Čechy	Mor Morava a Slezsko	KVK Karlovarský kraj	JHC Jihočeský kraj	JHM Jihomoravský kraj	HKK Královéhradecký kraj	LBK Liberecký kraj	MSK Moravskoslezský kraj	OLK Olomoucký kraj	PAK Pardubický kraj	PHA Hlavní město Praha	PLK Plzeňský kraj	STC Středočeský kraj	ULK Ústecký kraj	VYS Kraj Vysočina	ZLK Zlínský kraj
Vertigo angustior Jeffreys, 1830	vrkoč útlý	VU	A4ac; B1ab(ii,iii,iv)	VU	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Vertigo geyeri Lindholm, 1925	vrkoč Geyerův	EN	A4ac; B2ab(i,ii,iii,iv)	CR	●	●		●		●				●		●	●		●	
Vertigo lilljeborgi (Westerlund, 1871)	vrkoč rašelinný	EN	A4ac;B2b(i,ii,iii,iv)	NT	●	●		●								●			●	
Vertigo moulinsiana (Dupuy, 1849)	vrkoč bažinný	EN	A2c+3c	CR	●	●			●	●	●						●			●
Vertigo ronnebyensis (Westerlund, 1871)	vrkoč nordický	CR	B2ab(iii)	CR	●			●												
Vestia gulo (E. A. Bielz, 1859)	nádolka hrubá	CR	A4ac;B2ab(iii)	CR		●						●								
Vestia ranojevici moravica (Brabenec, 1952)	nádolka moravská	EN	A4ac;B2b(i,ii,iii,iv)	EN		●						●	●							●
Vestia turgida (Rossmässler, 1836)	nádolka nadmutá	NT		VU	●	●		●				●	●							●
Vitrea transsylvanica (Clessin, 1877)	skelnička karpatská	VU	A4ac;B1ab(ii,iii)	EN	●	●		●	⊕		⊕	●	●	⊕						●
Viviparus acerosus Bourguignat, 1862	bahenka uherská	EN	A2ce+3ce; B1ab(i,ii,iii,iv)+ 2ab(i,ii,iii,iv)	EN		●			●											
Viviparus contectus (Millet, 1813)	bahenka živorodá	VU	A2ace+3ace	VU	●	●		●	●	●	⊕	●	●	●	●		●	●		●
Zebrina detrita (O. F. Müller, 1774)	lačník stepní	EN	A4ac; B2ac(ii,iii,iv)	EN	●	●			●								●			
					Boh	Mor	KVK	JHC	JHM	HKK	LBK	MSK	OLK	PAK	PHA	PLK	STC	ULK	VYS	ZLK

Scorpiones (štíři)

[třída/class: Arachnida; řád/order: Scorpiones]

Jan Farkač & David Král

Z ČR je znám pouze jediný druh štíra (např. Táborský 1959, 1961, Lang 1960, Kovařík 1991, 1998, Kovařík & Král 1993). Farkač & Král (2005) jej řadí v ČR mezi druhy kriticky ohrožené. Otázku původnosti jeho výskytu na území ČR se pokoušelo řešit několik autorů (Kovařík 1998), přičemž převažuje mínění, že se jedná o izolovanou autochtonní populaci na severní hranici areálu rozšíření druhu. Podle práce Kůrka et al. (2015) byl pravděpodobně na slapskou lokalitu zavlečen. Ve většině starších publikací nalezneme štíra kýlnatého pod jménem *Euscorpius carpathicus* (Linnaeus, 1767). Na základě recentních morfologických i molekulárních studií revidujících druhový komplex štírů *E. carpathicus* byla česká populace přiřazena k druhu *E. tergestinus* (Kovařík & Fet 2003, Plíšková 2015). Podporuje to i skutečnost, že tato populace tak patří ke stejnému druhu, jako štíři na nejbližší známé rakouské lokalitě u města Krems (Kovařík 1998, Kovařík & Fet 2003). Náhodné nálezy štírů z jiných oblastí ČR byly zatím pokaždé vysvětlovány jako zavlečení (Kovařík 1998). České názvosloví je přejato z práce Kůrka & Kovařík (2003). Evropské druhy štírů lze identifikovat například podle práce Kovařík (1999) nebo Fet (2010), přehled druhů rodu *Euscorpius* pak nalezneme například v souhrnných pracích (Kovařík 1991, 2000, Fet 2010). Lokalita (Slapská přehrada: Nebřich – okolí, faunistický čtverec 6252) je v současné době silně zdevastována lidskou činností. Štír kýlnatý zde byl naposledy pozorován v roce 1983 (Hanel et al. 2002) a 1998 (Ložek et al. 2005). Podle Plíškové (Plíšková 2015) tato populace před několika desetiletími zanikla.

Only one scorpion species is known from the Czech Republic (e.g. Táborský 1959, 1961, Lang 1960, Kovařík 1991, 1998, Kovařík & Král 1993). Farkač & Král (2005) classify it as Critically Endangered in the Czech Republic. Several authors have tried to figure out whether the species is native to our country (Kovařík 1998), and the prevalent opinion is that it is an isolated indigenous population at the north edge of the species distribution range. Kůrka et al. (2015) believe that the species was probably introduced into the Slapy locality. Most of older publications refer to the Carpathian scorpion as *Euscorpius carpathicus* (Linnaeus, 1767). Based on recent morphological and molecular studies revising the species complex of the *E. carpathicus* scorpions, the Czech population was assigned to the species *E. tergestinus* (Kovařík & Fet 2003, Plíšková 2015). This is also supported by the fact that this population belongs to the same species as scorpions living in the nearest known Austrian locality close to the town of Krems (Kovařík 1998, Kovařík & Fet 2003). Accidental findings of scorpions from other areas of the Czech Republic have always been explained as introductions so far (Kovařík 1998). The Czech terminology is adopted from the work by Kůrka & Kovařík (2003). European scorpion species can be identified, for example, according to Kovařík (1999) or Fet (2010), while an outline of species of the genus *Euscorpius* can be found, inter alia, in summarising works (Kovařík 1991, 2000, Fet 2010). The locality (Slapy reservoir: Nebřich – surroundings, faunistic square 6252) is strongly devastated by human activities now. The last times that the Carpathian scorpion has been observed there was 1983 (Hanel et al. 2002) and 1998 (Ložek et al. 2005). According to Plíšková (Plíšková 2015), this population perished decades ago.

Vědecké jméno / Scientific name	České jméno / Czech name	Kategorie / Category 2017	Kritéria / Criteria 2017	Kategorie / Category 2005	Boh Čechy	Mor Morava a Slezsko	KVK Karlovarský kraj	JHC Jihočeský kraj	JHM Jihomoravský kraj	HKK Královéhradecký kraj	LBK Liberecký kraj	MSK Moravskoslezský kraj	OLK Olomoucký kraj	PAK Pardubický kraj	PHA Hlavní město Praha	PLK Plzeňský kraj	STC Středočeský kraj	ULK Ústecký kraj	VYS Kraj Vysočina	ZLK Zlínský kraj
Euscorpius tergestinus (C. L. Koch, 1837)	štír kýlnatý	CR	A2c+4c; B1ab(i,ii,iii,iv,v)+ 2ab(i,ii,iii,iv,v);C2a(ii);D	CR	⊕												⊕			
					Boh	Mor	KVK	JHC	JHM	HKK	LBK	MSK	OLK	PAK	PHA	PLK	STC	ULK	VYS	ZLK